

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Проректор з НІП _____
С.О. Чайченко
(ПІБ)
«27» _____ червня _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ**
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
**за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки**
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

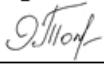
Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № _13_ від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р. протокол № __9__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 6	14 год.	14 год.
	Практичні	
	26 год.	26 год.
	Самостійна робота	
	110 год.	110 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти» є: формування системи теоретичних знань щодо розвитку цифрової освіти у світі, ознайомлення здобувачів з практичними основами використання цифрових технологій у педагогічних дослідженнях, розвиток цифрової компетентності, готовності до ефективного використання сучасних цифрових технологій у професійній діяльності науковця

**Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Знати фундаментальні основи інформатизації освіти, розуміти основні теоретичні поняття в галузі цифрових технологій, уміти використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності</p> <p>Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, цифрові інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей</p> <p>Використовувати цифрові технології для розробки та реалізації наукових та інноваційних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у галузі вищої і професійної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів</p> <p>Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність</p> <p>Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.</p> <p>Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка, ілюстрація; практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота з електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані; активні методи навчання: брейнстормінг, структурно-логічні схеми, web-квести; інтерактивні методи навчання: ділова гра «Компетентність»</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), взаємоконтроль (взаємооцінювання), оцінювання самостійної роботи (створення профілю в Google Scholar та ResearchGate, розробка Google-форми для проведення опитування, інтерактивної презентації, створення сторінки блогу засобами онлайн сервісів), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Теоретичні засади цифровізації освіти										
1.1. Цифровізація освіти в контексті розвитку інформаційного суспільства	9	4			5	9	4			5
1.2. Цифрова трансформація освіти	10		2		8	10		2		8
1.3. Тенденції розвитку ІКТ, ІТ-індустрії та цифровізації в Україні	10		2		8	10		2		8
1.4. Цифрові компетентності як умова формування якості людського капіталу	9	4			5	9	4			5
1.5. Цифрові компетентності здобувачів наукового ступеня PhD	10		2		8	10		2		8
1.6. Стратегічні підходи до цифрової грамотності в освіті	10	2			8	10	2			8
1.7. Педагогічні аспекти формування цифрової грамотності	10		2		8	10		2		8
Тема 2. Цифрові технології та цифрові послуги										
2.1. Інформатизація освіти та створення єдиного інформаційного освітнього простору	8	2			6	8	2			6
2.2. Online-навчання та відкрита освіта	10		2		8	10		2		8
2.3. Web-технології та електронні системи дистанційного навчання	10		2		8	10		2		8
2.4. Хмарні технології в освіті та мобільні додатки в навчанні	9	2			7	9	2			7

2.5. Імерсивні технології в освіті	9		2		7	9		2		7
Тема 3. Використання online ресурсів у наукових дослідженнях										
3.1. Наукометрія сучасної освіти	8		4		4	8		4		4
3.2. Комп'ютерні засоби навчального призначення. Вимоги до бібліографії	8		4		4	8		4		4
3.3. Програмні засоби для проведення педагогічного дослідження	10		2		8	10		2		8
3.4. Використання ІКТ за результатами науково-дослідної роботи (сайти, форуми, блоги, електронні посібники, соціальні мережі)	10		2		8	10		2		8
Усього годин	150	14	26		110	150	14	26		110

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Цифровізація освіти в контексті розвитку інформаційного суспільства в Україні	4	4
2	Цифрові компетентності як умова формування якості людського капіталу	4	4
3	Стратегічні підходи до цифрової грамотності в освіті	2	2
4	Інформатизація освіти та створення єдиного інформаційного освітнього простору	2	2
5	Online-навчання та відкрита освіта	2	2
	Разом	14	14

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Цифрова трансформація освіти	2	2
2	Тенденції розвитку ІКТ, ІТ-індустрії та цифровізації в Україні	2	2
3	Цифрові компетентності здобувачів наукового ступеня PhD	2	2
4	Педагогічні аспекти формування цифрової грамотності	2	2
5	Web-технології та електронні системи дистанційного навчання	2	2

6	Хмарні технології в освіті та мобільні додатки в навчанні	2	2
7	Імерсивні технології в освіті	2	2
8	Наукометрія сучасної освіти	4	4
9	Використання електронних документів у наукових дослідженнях. Електронні бібліотеки	4	4
10	Програмні засоби для проведення педагогічного дослідження	2	2
11	Використання ІКТ за результатами науково-дослідної роботи (сайти, форуми, блоги, електронні посібники, соціальні мережі)	2	2
	Разом	26	26

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Теоретичні засади цифровізації освіти	50	50
2	Цифрові технології та цифрові послуги	36	36
3	Використання online ресурсів у наукових дослідженнях	24	24
	Разом	110	110

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (створення профілю в Google Scholar та ResearchGate, розробка Google-форми для проведення опитування та інтерактивної презентації, змістове наповнення блогу засобами онлайн сервісів), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти»

1. Теоретичні засади цифровізації освіти
2. Цифровізація освіти в контексті розвитку інформаційного суспільства в Україні
3. Цифрова трансформація освіти
4. Тенденції розвитку ІКТ, ІТ-індустрії та цифровізації в Україні
5. Цифрові компетентності як умова формування якості людського капіталу
6. Цифрові компетентності здобувачів наукового ступеня PhD
7. Стратегічні підходи до цифрової грамотності в освіті
8. Педагогічні аспекти формування цифрової грамотності
9. Нормативно-правове забезпечення цифровізації освіти
10. Online-навчання та відрита освіта
11. Web-технології та електронні системи дистанційного навчання
12. Інформатизація освіти та створення єдиного інформаційного освітнього простору
13. Технології віртуальної та доповненої реальності в навчанні
14. Середовище VR та платформи E-learning
15. Можливості AltspaceVR в освітньому процесі вищої школи
16. Хмарні технології в освіті
17. Персональне навчальне середовище
18. Мобільні додатки в навчанні
19. Імерсивні технології в освіті
20. Програмні засоби для проведення педагогічного дослідження
21. Використання online ресурсів у наукових дослідженнях
22. Сучасні цифрові технології в науково-дослідній роботі
23. Використання online ресурсів для створення наукових спільнот
24. Використання електронних документів у наукових дослідженнях.
25. Використання наукометричних баз даних та пошукових систем у наукових дослідженнях.

26. Використання ІКТ за результатами науково-дослідної роботи (сайти, форуми, блоги, електронні посібники, соціальні мережі)
27. Сучасні бібліографічні і реферативні бази даних
28. Наукометричні платформи (Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.)
29. Використання відкритих бібліотечних та журнальних систем як джерельної бази наукометрики та альтметрики
30. Платформи OJS як ефективного інструмента наукових публікацій та інтеграції з наукометричними базами
31. Інформаційно-цифрові технології в наукових дослідженнях
32. Роль та місце цифрових технологій у сучасній науці
33. Основні напрями розвитку цифрових технологій майбутнього
34. Організація педагогічних досліджень із застосуванням прикладних програм
35. Бібліографічна база даних як джерело наукометричних досліджень
36. Використання хмарного сервісу Google-документи для оформлення результатів дослідження (текстові документи, електронні таблиці, презентації)
37. Хмарні сховища даних, управління доступом і сумісне редагування файлів
38. Веб-інструменти організації та проведення наукових і педагогічних заходів
39. Сучасні засоби візуальної презентації результатів наукового дослідження
40. Формування результатів педагогічного дослідження як електронного ресурсу
41. Захист наукової інформації у веб-мережах як глобальна проблема
42. Застосування методів наукових досліджень на основі принципів академічної доброчесності
43. Використання систем антиплагиату – перевірки виявлення збігів, ідентичності, схожості в текстах робіт за веб-доступом в режимі он-лайн
44. Інформаційна безпека, інструментарій захисту особистих та професійних даних
45. Правила Нетикету в науковій діяльності

7. Рекомендована література

Основна

1. Вовкодав О.В., Ліп'яніна Х.В. Сучасні інформаційні технології: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 500 с.
2. Інформаційні технології у вищій школі: Монографія / [Антонюк

Д.С., Бойчук І.Д., Болотіна В.В., Болух В.А., Вакалюк Т.А., Жмурко О.І., Концедайло В.В., Коротун О.В., Литвинова С.Г., Мар'єнко М. В., Махомета Т.М., Медведєва М.О., Мінтій І.С., Мінтій М.М., Міщенко О.А., Осова О.О., Тихонова Т. В., Тягай І.М., Шевчук Б.В., Шевчук Л.Д., Яцишин А.В.] /за заг. ред. Вакалюк Т.А., Литвинової С.Г. Житомир: вид-во ФОП "О.О.Євенок", 2019. 364 с. URL: <https://cutt.ly/yEm5f1K>

3. Левченко Н.П. Відкриті електронні ресурси у діяльності бібліотек закладів вищої освіти: специфіка формування, управління, доступ. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/5254>

4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 84 с.

5. Хмарні технології в навчальних закладах: колективна монографія / за заг. ред. В. П. Сергієнка. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2018. 375 с.

Допоміжна

1. Дущенко О. Сучасний стан цифрової трансформації освіти. *Фізико-математична освіта*, 2021. 28(2), 40–45. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2021-028-2-007>

2. Інформаційно-освітнє середовище професійно-технічних навчальних закладів: посібник / Карташова Л. А., Юрженко, В. В., Гуралюк А. Г., Липська Л. В., Гуменна Л. С., Зуєва А. Б., Шупік І. М., Ростока М. Л., Шевченко В. Л. За наук. ред. Лузана П.Г. Київ: ПІТО НАПН, 2017. 124 с.

3. Сипченко О. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року* / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 276-281

4. Коломієць А., Громов Є. Нетнографічний аналіз тематичного

спектру педагогічних досліджень у виданнях з наукометричної бази SCOPUS. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Том 59, № 3. С. 179–188.

5. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти: колективна монографія / За заг. редакцією Л.Г. Петрової. Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2021. 300 с. URL: <https://cutt.ly/1Em6IHh>

6. Цифрова освіта: збірник наукових праць / за ред. І. Цепенди та О. Будник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 296 с.

7. Цифрова трансформація відкритих освітніх середовищ: колективна монографія / [колектив авторів]; за ред. В.Ю. Бикова, О.П. Пінчук. К.: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 186 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 07.06.2020 № 74/98-ВР. URL: <https://cutt.ly/club60U>

3. Закон України «Про інформацію» від 16.07.2020 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

4. Національна концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 167-р. від 03.03.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>

5. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України: прийнятий Верховною Радою України 13.12.91 № 1977-XII зі змін. URL: www.nau.kiev.ua

6. Рамка цифрової компетентності для громадян України. 2021. URL: <https://cutt.ly/rWTmKZw>

7. Цифрова адженда України – 2020. URL: <https://cutt.ly/tWTvUvY>

8. Цифрова трансформація освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki>

9. Як знайти українські журнали в Scopus. URL:

<https://openscience.in.ua/journals-in-scopus.html>

10. A Digital Agenda for Europe / Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – Brussels, 19.5.2010, COM(2010)245 final URL:

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/64/digital-agenda-for-europe>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2134>